

Levendig eerste stadslab over GOUDasfalt

Zo'n zestig omwonenden kwamen dinsdagavond 12 april bijeen om samen te praten over de toekomst van het Koudasfaltterrein, hun naaste buur. Het werd een levendige avond met veel informatie, veel vragen, veel antwoorden en veel suggesties. Het eerste stadslab Bestemmen met burgers van het burgerinitiatief GOUDasfalt is een feit.

De fonkelnieuwe garage van gastheer Leen APK is ruim, licht en ruikt naar verse verf. De buurtbewoners - niet alleen de naaste burens, maar ook de 'overkant' - begroeten elkaar of maken een praatje met onbekenden. Voor in de zaal draait de film over het Koudasfaltterrein van Werner Trooster. Het is duidelijk: dit is geen gewone inspraakavond met slappe koffie en ambtenaren op een rij in een bedompt zaaltje, die gaan vertellen wat er allemaal in de 'achtertuin' staat te gebeuren.

Nieuwsgierig

Presentatrice Mienke van Rossem en gesprekleidster Marte Kappert maken het direct helder: de bewoners hebben vanavond het (ant)woord.

Maar eerst is er ruimte voor de vragen van buurtbewoners over de plannen van GOUDasfalt. En die zijn er volop.

'Moet je mijn lijstje hebben', roept iemand. Veel vragen gaan over praktische zaken: hoe staat het met de financiën, wordt de grond gesaneerd, is er parkeerbeleid? Er zijn ook zorgen: 'ik huiver', zegt een bewoonster over de mogelijke geluidsoverlast bij festivals. Er is vooral nieuwsgierigheid: 'Ik heb geen specifieke vraag, maar wil zo veel mogelijk info', vat een andere aanwezige het samen.

Antwoorden komen er, maar niet alleen van de initiatiefnemers. Want wat dit stadslab 'Bestemmen met burgers' zo bijzonder maakt, is dat vooral de burgers zelf het woord krijgen. Deze avond, als eerste in een reeks van vijf ontmoetingen met allerlei betrokken groepen (ondernemers, de regio, financiers), levert ideeën, suggesties en beperkingen op over wat er met en op het terrein kan gebeuren. De vrijwilligers van burgerinitiatief GOUDasfalt verzamelen de inbreng van de deelnemers en verwerken het. Uiteindelijk wordt zo met hulp van elke Gouwenaar die mee wil doen een nieuw bestemmingsplan gemaakt voor GOUDasfalt.

De vrijwilligers hebben natuurlijk wel een informatievoorsprong. Zij weten in detail wat er allemaal gebeurd en gedaan is. Daarom introduceren zij, voor de bewoners aan zet zijn, in grote lijnen het terrein en de schets voor de toekomst.

Archeoloog Marcel van Dasselaar scheert als een drone over de geschiedenis van de plek. Van de Romeinse tijd, via de stadsrechten in 1272 – 'in 2022 bestaat Gouda 750 jaar, dat zal gevierd worden' – naar het kasteel. 'Dat hebben de inwoners van Gouda in 1585 gesloopt om te voorkomen dat de Spanjaarden het gebruikten om de stad aan te vallen. Eigenlijk is dat het eerste burgerinitiatief in Gouda', grapt Marcel van Dasselaar. Hij eindigt met een foto van het schip van de toekomst: het veerpontje dat iedereen graag in ere wil herstellen en met de oproep zijn historisch relaas aan te vullen met foto's en verhalen die buurtbewoners zelf of via hun opa's en oma's kennen. Mooi voor op de website.

Architect Dianta Wilmsen vertelt enthousiast waarom dit terrein zo uniek is, en het historisch erfgoed als de lange arm zo de moeite waard om te bewaren. Een flinke groep van vijf architecten, een planoloog, stedenbouwkundigen, heeft een schets

gemaakt voor de toekomst. Dianta toont een prachtig geanimeerd filmpje, waarin je rondwaart over het herboren terrein. De lange arm staat centraal, daarom heen zijn vier zones gedacht, met in de ene een stadsstrand, in de andere ruimte voor bedrijven en duurzame zelfvoorzienende woningen. Er is plek voor oude ambachten, voor historische schepen, voor kleinschalige evenementen. En het mooiste zou een brug zijn naar de stad. Of anders dat pontje.

Buurtbewoonster en GOUDasfalter van het eerste uur Eva Kosto praat iedereen bij over de stand van zaken. ‘Wij hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeente. Een jaar na de sleuteloverdracht moeten wij een sluitende businesscase hebben en dan mogen wij het terrein nog drie jaar exploiteren. Na vier jaar exploitatie - of zoveel eerder als mogelijk - wil stichting GOUDasfalt het terrein aankopen voor langdurige en duurzame herontwikkeling tot een levendige, groene stadsoever aan getijdenrivier de Hollandsche IJssel. KWS is nu aan het afbreken en waarschijnlijk krijgen we de sleutel eind juni.’

Vrijwilliger en planoloog Robin Mulder laat zien dat er al veel gebeurt, terwijl ‘we op de sleutel wachten’. ‘Er zijn 50 fruitbomen geplaatst (cadeautje van D66)’, vertelt Robin, ‘en met subsidie van het Streekfonds Krimpenerwaard kunnen we het terrein nog meer vergroenen. Elke zaterdag van 10 tot 14 uur werkt een groep vrijwilligers hieraan. Iedereen die wil helpen is van harte welkom.’

Het gesprek

Om er geen spreekwoordelijke Poolse landdag van de te maken, heeft gesprekleidster Marte Kappert een methode (van Edward de Bono) uitgezocht waarmee vanavond in korte tijd heel veel zaken besproken kunnen worden.

De buurtbewoners schuiven in groepjes van zes aan tafels aan. Elke tafel heeft een notulist, die alle antwoorden noteert. Want er liggen zes vragen klaar over het schetsontwerp voor de ontwikkeling van GOUDasfalt:

Nadat het geschuif met de stoelen verstomt, vult een zacht geroezemoes de garage. Driekwartier geconcentreerd praten, debatteren, opperen, verwerpen en omarmen, levert een stapel dicht beschreven velletjes op.

Een greep uit de oogst.

Uit de eerste reacties blijkt opluchting (‘Heel blij dat er geen industrie komt’), enthousiasme (‘Perfect initiatief. Professioneel’) en scepsis (‘Veel vraagtekens. Moeilijk, want draait op vrijwilligers).

Nog niet alles komt aan bod. Buurtbewoners missen bijvoorbeeld een helder parkeerbeleid en oog voor veiligheid (o.a. van spelende kinderen). Ook vrezen zij dat geldgebrek het project de das om kan doen.

En er zijn suggesties voor andere activiteiten:

Maak een uitkijktoren of speelplekken voor kinderen.

Iets authentiek Gouds (warenmarkt) en iets Marokkaans (souk of restaurant).

Mooi zou zijn: een grote trekker. Maar wat?

Veel enthousiasme roept het bomenproject op: ‘hoe meer groen hoe beter’.

Bewoners zien ook toekomst in de verbindingen met de stad, met de haven en met het achterland.

En, verzucht een bewoner: 'Gelukkig dat het niet een projectontwikkelaar is'.
Levendigheid van het terrein, evenementen, de industriële sfeer van de lange arm en de betonnen randen worden gewaardeerd.

Uiteraard zijn er zorgen. Er is vrees voor herrie bij evenementen en drukte op de dijk van auto's en fietsen. Is er gedacht aan parkeergelegenheid?
Zijn de plannen überhaupt reëel? Commercieel haalbaar? Welke mensen brengen geld in. Wat als het niet lukt, wat is plan B?

Vruchtbare ideeën om de exploitatie te verbreden zijn er ook. In staccato:
Meer culinair. Zorgboerderij. Meer variëteit in de bomen, ook notenbomen.
Museum. Kookworkshops (Marokkaans). Kaasmarkt. Stroopwafels.
Exploitatie jachthaven. Kanoverhuur. Botenverhuur/ligplaatsen. Roeivereniging.
Kaarsenmakerij. Bios met koptelefoon. Stadscamping. Fietshuur. Koffie op zondag

Het laatste woord is aan Maud Roukens. Zij gaat kort in op prangende vragen.
Financiën blijft een heikel punt, maar er wordt op de achtergrond hard aan de begroting gewerkt, zegt Maud. 'Pas als het terrein van GOUDasfalt is, na de sleuteloverdracht, kunnen we zaken doen met ondernemers. Maar we zijn al volop in gesprek'.

'De vervuilde grond is gesaneerd. De vervuiling is ingepakt en zolang je het asfalt niet weghaalt is het in orde. Het aanleggen van een jachthaven ligt lastig in verband met de vervuiling. We kunnen het water niet uitgraven zonder echt te saneren. Dat is duur. Misschien is er een experiment mogelijk met biosanering.'

'Parkeren', vervolgt Maud, 'moet vooral geen belasting zijn voor de Gouderaksedijk. Er is ruimte genoeg voor parkeergelegenheid op het terrein. Ook voor fietsen. Het is een mooi terrein voor kleinschalige evenementen, bijvoorbeeld Gouda Culinair, zegt Maud, maar we zullen elke aanvraag apart bekijken in goed overleg met buurt en gemeente.

En dan rest natuurlijk de vraag of en hoe buurtbewoners betrokken willen zijn bij GOUDasfalt. Iedereen wil zeker op de hoogte blijven. Dat kan via tal van manieren: nieuwsbrief, website, Facebook, Twitter en natuurlijk zaterdagochtend op het terrein zelf. Bij de meeste aanwezigen moet de informatie nog even bezinken. Sommigen geven nu al aan actief mee te willen doen. Hun namen worden enthousiast genoteerd.

Het volgende stadslab staat gepland voor 16 juni in samenwerking met Gouda Waterstad.

Marijke Bovens
April 2016